

Zpráva Akreditační komise o hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách: na Akademii múzických umění v Praze

leden 2010

Úvod

Akreditační komise (dále jen AK) rozhodla na svém zasedání ve dnech 20. - 21. listopadu 2007 v Brandýse nad Labem, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách, tj. Akademii múzických umění v Praze, Janáčkově akademii múzických umění v Brně, Akademii výtvarných umění v Praze a Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze.

Pro tuto činnost jmenovala AK účelovou pracovní skupinu, která pracovala v konečném složení: Vladimír Tichý (AMU v Praze) – předseda, Petr Kratochvíl (ÚDU AV ČR), Ivan Poledňák (FF UP v Olomouci), Miloš Horanský (AMU v Praze), Zoja Mikotová (JAMU v Brně), Lubomír Slavíček (FF MU), Jaromír Blažejovský (FF MU), Jiří T. Kotalík (AVU v Praze), Stanislav Zippe (FAU TU v Liberci), Lubomír Spurný (FF MU) a zástupce studentské komory Rady vysokých škol.

Hodnocení bylo z praktických důvodů rozděleno na dvě etapy. První etapa se zaměřila na oblast výtvarného umění, tj. Akademii výtvarných umění v Praze (AVU v Praze) a Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (VŠUP v Praze), druhá etapa na oblast dramatického, filmového a televizního, hudebního a tanečního umění, tj. Akademii múzických umění v Praze (AMU v Praze) a Janáčkovu akademii múzických umění v Brně (JAMU v Brně).

Hodnocení bylo zpracováno zejména s využitím

- 1) sebehodnotící zprávy AMU v Praze, která byla zpracována na základě požadavků účelové pracovní skupiny

(Zpráva obsahuje vlastní hodnocení vzdělávací činnosti související s doktorským studijním programem, hodnocení výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti, informaci o akademických pracovnících a studentech a absolventech, a o doktorských disertačních pracích, pokud jde témata, o podmínky volby témat, hodnocení výsledků apod. ve vztahu k požadavkům a specifikům doktorského studia uměleckých oborů.)

- 2) návštěvy účelové pracovní skupiny na AMU v Praze, která se uskutečnila dne 12. ledna 2010

Návštěvy ze zúčastnili tito členové účelové pracovní skupiny: Vladimír Tichý - předseda, Miloš Horanský, Lubomír Spurný, Stanislav Zippe, Jaromír Blažejovský a Jiří Mašín (zástupce studentské komory Rady vysokých škol). Součástí návštěvy bylo setkání s rektorem doc. Ivo Mathé a se zástupci jednotlivých fakult: na Divadelní fakultě (DAMU) s děkanem Janem Hančilem a dalšími zástupci fakulty – prof. Jaroslavem Vostrým, prof. Janem Císařem, prof. Karlem Makonjem, MgA. Michalem Čunderlem, MgA. Hanou Malánikovou, na Filmové a televizní fakultě (FAMU) s děkanem MgA. Pavlem Jechem a dalšími zástupci fakulty - Mgr. Markem Vajchrem, doc. Pavlem Markem, prof. Edgarem Dutkou, prof. Stanislavem Ulverem, Prof. Ivo Bláhou, doc. Robertem Silverio, Mgr. Vítem Janečkem a PhDr. Ilonou Sejkorovou, na Hudební fakultě (HAMU) s proděkanou prof. Noemi Zárubovou-Pfeffermannovou a dalšími zástupci fakulty – prof. Danielelem Veisem, prof. Dorotou Gremlíkovou, prof. Jaromírem Havlíkem, prof. Jiřím Hlaváčem, prof. Ivanem Kurzem, prof. Václavem

Syrovým. Jednání na všech třech fakultách se též zúčastnili zástupci studentů doktorského studia.

3) dalších vyžádaných materiálů, včetně obhájených disertačních prací a jejich dokumentace.

Obsah a cíle hodnocení

AMU v Praze má akreditovány doktorské studijní programy *Dramatická umění, Filmové, televizní a fotografické umění a nová média, Hudební umění, Taneční umění*, vše se standardní dobou studia 3 roky.

Na Divadelní fakultě (DAMU) je uskutečňován doktorský studijní program *Dramatická umění* se studijními obory *Alternativní a loutková tvorba a její teorie, Autorské herectví a teorie autorské tvorby a pedagogiky, Scénická tvorba a teorie scénické tvorby, Teorie a praxe divadelní tvorby*.

Na Filmové a televizní fakultě (FAMU) je uskutečňován doktorský studijní program *Filmové, televizní a fotografické umění a nová média* se studijním oborem *Teorie filmové a multimediální tvorby*.

Na Hudební fakultě (HAMU) je realizován doktorský studijní program *Hudební umění* se studijními obory *Skladba a teorie skladby, Interpretace a teorie interpretace, Zvuková tvorba, Hudební teorie, Hudební produkce* a doktorský studijní program *Taneční umění* se studijními obory *Choreografie a teorie choreografie, Nonverbální a komediální divadlo a teorie divadla, Taneční věda*.

Studium každého doktoranda probíhá podle individuálního studijního plánu, sestaveného společně doktorandem a školitelem a schváleného příslušnou oborovou radou. Individuální studijní plán obsahuje předměty povinného společného základu a další volitelné předměty, vybrané s ohledem na specifické požadavky vyplývající ze zaměření projektu. Volitelné předměty může doktorand absolvovat na vlastní fakultě, nebo na jiné fakultě AMU v Praze, anebo po dohodě na jiné vysoké škole. Plnění povinností, stanovených individuálním studijním plánem, hodnotí pravidelně příslušná oborová rada na základě zprávy školitele i konkrétních výsledků, předkládaných doktorandem.

Doktorandi AMU v Praze se podílejí na grantech specifického výzkumu (18 projektů), na projektech v rámci Výzkumného centra hudební akustiky a Centra základního výzkumu (projekt GAČR), na grantech Ministerstva kultury (10 projektů) a na dalších akcích podporovaných z dalších zdrojů. O publikačních aktivitách viz zprávy o hodnocení na jednotlivých fakultách.

V centru pozornosti účelové pracovní skupiny byla na všech hodnocených fakultách především otázka optimálního poměru umělecké a teoretické složky doktorského studia, jejich vzájemného vztahu a vyváženosti, dále pak kooperace mezi katedrami a popř. dalšími pracovišti fakult, podílejícími se na realizaci příslušných oborů, spolupráce mezi sesterskými fakultami AMU a JAMU, popř. i spolupráce s dalšími vysokými školami a institucemi, působícími v uvedené oblasti. Cílem takto založeného hodnocení bylo shrnout a zhodnotit výsledky a zkušenosti z proběhnuvší první vlny studia doktorských studijních programů se studijními obory, akreditovanými v roce 2002 a v letech následujících s výchozím záměrem zásadního uplatnění umělecké složky jako součásti studia, promítající se podstatně jak do průběhu studia, tak do finálního výstupu – tak, jak to umožnil zákon 111/98 (viz § 47, odst.1: „Doktorský studijní program je zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění.”)

Divadelní fakulta (DAMU)

Ve studijních oborech, uskutečňovaných na DAMU, jsou zastoupeny dva typy disertačních prací – jak ty, které teoreticky reflektují vlastní uměleckou praxi, tak umělecko vědní. V případě prvního typu disertační práce jde o hlubokou reflexi zkušeností s prací na konkrétních inscenacích konkrétního divadelního souboru včetně terénního výzkumu. Uměleckou prací v případě doktorského studia je myšlena nikoli běžná inscenace nebo výkon v repertoárovém divadle, nýbrž divadelní dílo, které samo vzniká jako součást určitého výzkumu. Reflexe není pouhým popisem uměleckého výkonu, nýbrž systematickou analýzou. Systematická reflexe procesu vzniku díla je organickou součástí tohoto typu tvorby. Ve vztahu k oboru *Divadelní věda* na filozofických fakultách lze konstatovat, že obor *Teorie a praxe divadelní tvorby*, pěstovaný na DAMU, zkoumá poněkud jinak problematiku než *Divadelní věda* na filozofických fakultách: zatímco témata na filozofických fakultách jsou zaměřena převážně historicky, témata řešená na DAMU jsou orientována mnohem více ke konkrétní umělecké praxi. Zároveň lze konstatovat, že mezi DAMU a Filozofickou fakultou UK v Praze jsou velmi dobré vztahy: v případě potřeby si obě pracoviště vycházejí vstřícně, např. poskytnutím školitele ke konkrétnímu tématu nebo člena zkušební komise či oponenta.

Přijímací řízení do doktorského studijního programu probíhá vždy na základě projektu předloženého uchazečem. Během přijímací zkoušky se ověřují znalosti a dosavadní odborná činnost uchazeče, posuzuje se předložený projekt. Uchazeči si sami volí témata disertačních prací. V organizaci doktorského studia se osvědčuje systém seminárních dnů, kdy se scházejí všichni doktorandi a školitelé (u některých oborů jednou měsíčně, u některých jedenkrát týdně). Většina studentů doktorského studia působí zároveň v praxi, neboť přerušeni kontaktu s živou uměleckou praxí by bylo jevem negativním. Studenti si sami hledají způsob, jak vhodně skloubit vlastní uměleckou kariéru se studiem. Vedle školních scén DISK a Řetězky pravidelně spolupracují se scénami klasickými (Národní divadlo, Švandovo divadlo, Divadlo Josefa Kajetána Tyla Plzeň, Minor aj.) či alternativně vnímanými (Archa, Teatr Novogo Fronta, Studio Ypsilon, Divadlo Drak), běžné je rovněž zakládání vlastních uměleckých uskupení (Divadlo Continuo, Farma v jeskyni, VOSTO5 aj.) Studenti oboru *Autorské herectví a teorie autorské tvorby a pedagogiky* spolupracují pedagogicky a v oblasti výzkumu s jinými vysokými školami (Filozofickou fakultou UK v Praze, Pedagogickou fakultou JU v Českých Budějovicích aj.), DAMU se pravidelně zúčastňuje mezinárodních seminářů divadelních škol, pořádaných Divadelní fakultou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Doktorandi se též podílejí na výuce, přednášejí v rámci seminářů, včetně podílu na výuce zahraničních studentů v angličtině v rámci programu Erasmus. Rozsah případných pedagogických povinností je individuální, nikoli však takový, že by je omezoval v jejich studiu a práci na zvoleném tématu doktorského studia. Studenti hledají vlastní přístup k pedagogické činnosti a v řadě případů projevují výrazný pedagogický talent. V osobnostech disponovaných doktorandů si fakulta hledá a připravuje potenciální perspektivní kandidáty na pedagogické působení v budoucnosti a omlazení pedagogického sboru. Díky této skutečnosti lze konstatovat pozitivní fakt dobrého zastoupení střední a mladé generační vrstvy v pedagogickém sboru fakulty.

Vhodnou publikační platformou pro pedagogy i doktorandy podílející se na výzkumu je recenzovaný časopis DISK. Doktorandi dále využívají k publikacím svých průběžných výsledků sborníky katedry autorské tvorby a pedagogiky, pravidelně rovněž přispívají do SADu, Loutkáře, popř. Divadelní revue. Za určitý problém, který shledala AK, je třeba považovat skutečnost, že ne všechny disertační práce či alespoň jejich části jsou publikovány (jak požaduje § 47 odst. 4 zákona o vysokých školách). Snaha publikovat všechny práce podle

vedení fakulty v současnosti naráží na nedostatek finančních prostředků. Zatím se daří realizovat publikace v souvislosti s granty a s pomocí specifického výzkumu. Nedostatkem prostředků je též omezena možnost angažovat externí pedagogy – školitele. Právě změnou pravidel specifického výzkumu současný grantový systém problematizuje možnost využití prostředků na externí pedagogy.

Filmová a televizní fakulta (FAMU)

Otázka vyváženosti složky umělecké a teoretické je velmi individuální, závisí vždy na konkrétním tématu. Konkrétní podíl té či oné složky vyplývá z bohatých možností spektra rozprostírajícího se mezi pólem badatelsky zaměřené práce, vycházející hlavně z archivního průzkumu, a protilehlým pólem teoretické sebereflexe, které se v určité až převažující míře opírají o vlastní umělecké dílo doktoranda. Spíše badatelské práce jsou srovnatelné s těmi, které vznikají na a Filozofické fakultě UK v Praze. Vztah s katedrou Filmové vědy je úzký: doktorandi FAMU např. přednášejí na a Filozofické fakultě UK v Praze. Specifickým rysem témat řešených na FAMU (ve srovnání s podobnými tématy na Filozofické fakultě UK v Praze) je výrazný vztah k vlastní umělecké tvorbě. Doktorandi FAMU se zásadním způsobem podílejí na koncepci a provozu mezioborového a mezifakultního pracoviště Institut intermédií (AMU v Praze / Českého vysokého učení technického v Praze). Přednášejí a vedou semináře na sesterských fakultách AMU v Praze a dalších vysokých školách (zejména Filozofické fakultě UK v Praze, Akademii výtvarných umění v Praze, Fakultě výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně). Jako určitou slabou stránku v oblasti mezinárodní spolupráce vysokých škol na úrovni doktorského studia vnímá vedení fakulty skutečnost, že studenti FAMU se sice účastní výzkumných pobytů a stáží v zahraničí, ne však na bázi reciprocity. Záměrem FAMU je rozvíjet meziškolní a mezinárodní spolupráci doktorandů (mj. formou reciproční výuky), v první řadě s Janáčkovou akademií múzických umění v Brně a Vysokou školou múzických umění v Bratislavě.

Doktorské studium na FAMU je sledováno a hodnoceno jedinou oborovou radou. Při vyhlášení přijímacího řízení vypisuje FAMU na základě rozhodnutí oborové rady každoročně cca 10 tematických okruhů, formulovaných dostatečně široce, aby umožnily uchazečům prostor pro vlastní iniciativu. K přijímacímu řízení se hlásí cca 40% absolventů magisterského studijního programu FAMU a 60% absolventů jiných vysokých škol. Největší počet doktorandů se rekrutuje z posluchačů katedry audiovizuálních studií a katedry fotografie. Při přijímacím pohovoru je vždy rozhodující kvalita projektu. U uchazečů, kteří neabsolvovali magisterské studium na FAMU, je požadováno i předložení obhájené magisterské práce. Do studia jsou vybráni uchazeči s nejlepšími projekty, bez ohledu na to, zda přicházejí z fakulty či zvenčí. Při prezentaci doktorského projektu uchazeč deklaruje i partnery, časové rozložení studia, předpokládané zahraniční pobyty a stáže apod. Při volbě školitele vychází oborová rada buď z návrhu uchazeče, nebo doktorandovi školitele přidělí s ohledem na zaměření a požadavky projektu. V některých specifických případech je s ohledem na plánované téma disertační práce nezbytné hledat konzultanta na jiné vysoké škole. Existuje úzká spolupráce mezi pedagogy-školiteli katedry zvukové tvorby FAMU a Zvukového studia HAMU, úzká je provázanost mezi katedrou fotografie a Ateliérem fotografie Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Na jednoho školitele v současné době připadají v průměru dvě disertační práce. Doktorandi prezenčního i kombinovaného studia mají povinnost každoročně splnit předmět pedagogická praxe. V reálu to znamená odučit semestrální předmět (v prezenčním studiu) nebo jedno- až vícedenní modul (v kombinovaném studiu), podílet se na výuce zajišťované svým pedagogem nebo na chodu katedry a organizačně pomáhat školiteli při soustředěních kateder mimo Prahu.

Protože fakulta má akreditován doktorský studijní program pro výuku v českém jazyce, požaduje se od zahraničních uchazečů již před přijetím zvládnutí jazyka na takové úrovni, aby byli schopni formulovat svou disertaci i další odborné texty na úrovni standardních požadavků vědecké práce. Několik zahraničních studentů již doktorský studijní program úspěšně absolvovalo, v současné době studuje 5 cizinců bez jazykových problémů, 2 z nich jsou absolventy magisterského programu na FAMU. Studentům ze Slovenska je umožněno odevzdávat práci ve slovenštině. Doktorandi průběžně publikují v odborných časopisech jako *Iluminace* (recenzovaný), *Cinepur* či *Film a doba*, na webových portálech i v denním tisku.

Kvalifikační a věková struktura pedagogů vykazuje poněkud nižší počet docentů a profesorů středního věku. Příčinou tohoto stavu může být skutečnost, že pedagogové-umělci mnohdy nepovažují za nutné se habilitovat v takové míře, jaké je to např. v technických a přírodovědných oborech. Vedení fakulty si je tohoto problému vědomo, snaží motivovat pedagogy ke kvalifikačnímu růstu. Jako problém je pocíťován též počet doktorandů, kteří nedokončí úspěšně studium. U některých je tomu tak z objektivních důvodů, některým chybí k dokončení studia především vlastní vůle. Z diskuse s přítomnými studenty byla zřejmá jejich silná osobní motivace ke studiu, nepochybně pramenící i z provázanosti témat jejich prací s jejich současnou odbornou praxí a zaměstnáním.

Hudební fakulta (HAMU)

V doktorských oborech hudebního umění *Skladba a teorie skladby* a *Interpretace a teorie interpretace* se rozvíjí již od akreditace v roce 2002 velmi úzká spolupráce mezi Hudební fakultou AMU v Praze a Hudební fakultou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Tato skutečnost je výrazně posílena zejména díky společné oborové radě, zajišťující koordinaci významných koncepčních rozhodnutí i průběžné společné hodnocení a srovnávání kvality doktorského studia uvedených oborů na obou školách. Uvedená praxe se jeví jako pozitivní a přínosná. Spolupráce mezi oběma fakultami probíhá i na úrovni účasti ve zkušebních komisích, při obhajobách, v poskytování konzultací apod. Studenti oboru *Skladba a teorie skladby* pracují v týmu v rámci úkolů Centra základního výzkumu (projekt GAČR) společně s DAMU a Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity. Kromě zmíněných forem spolupráce funguje v oboru *Interpretace a teorie interpretace* pravidelná součinnost se zahraničními hudebními univerzitami a vysokými školami (Londýn, Paříž, Berlín, Salzburg, Vídeň, Helsinky aj.), v oboru *Skladba a teorie skladby* s Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, VŠMU v Bratislavě, s Akademií Muzyczna im. Fryderyka Chopina Warszawa, s Universität für Musik und Theater Hamburg.

Z diskuse, věnované otázkám uplatnění a hledání optimálního vzájemného vztahu umělecké a teoretické složky doktorského studia, vyplynul fakt poněkud odlišného přístupu ve srovnání pojetí HAMU s pojetím Hudební fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Zatímco JAMU v Brně preferuje pojetí disertace jako práce převážně muzikologické, opírající se o výzkum a reflexi vlastní umělecké praxe kompoziční nebo interpretační, na HAMU se osvědčuje pojetí umělecké složky (společně se složkou teoretickou) jako nedílné součásti disertační práce jako výstupu a cíle studia. Živě realizovaná umělecká složka disertace (umělecké dílo, umělecký výkon) je pak zdokumentována formou nahrávky na CD a je přílohou archivovaného spisu disertační práce. – AK zastává stanovisko, že popsání odlišnosti pojetí mezi oběma školami by měla být – z hlediska budoucího směřování a jako zdroj vzájemné inspirace a obohacení doktorského studia na obou školách – diskutována na půdě společné oborové rady.

V oboru *Hudební teorie* se předkládají a zpracovávají témata muzikologická, opírající se o výzkum a reflexi vlastní umělecké praxe v oborech kompozice a interpretace se záměrem rozvoje samotného oboru hudební teorie, jeho metodologie a systematiky. Zaměřením na hudební strukturu a hudební řeč v těsném provázání s hudební praxí se odlišují témata řešená na HAMU od témat univerzitních muzikologických prací, zaměřených spíše k tématům historickým nebo estetickým. Možnost přílohy v podobě zvukového záznamu, dokumentujícího praktické výkony doktoranda není vyloučena, není však povinnou součástí disertace. V oboru *Hudební teorie* je s ohledem na zvolené téma využívána možnost spolupráce s Ústavem hudební vědy Filozofické fakulty UK v Praze, Etnologickým ústavem Akademie věd ČR, JAMU v Brně, Ústavem hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Katedrou muzikologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Katedrou hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí n.L., Katedrou teórie hudby Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU v Bratislavě.

V oboru *Zvuková tvorba* mají uchazeči možnost volby mezi zaměřením uměleckým nebo vědeckým. Umělecké zaměření preferuje jako doktorskou disertační práci praktické provedení vysoce závažné nahrávky či souboru nahrávek z oblasti vážné hudby v podobě veřejně distribuovaného CD nebo realizaci závažné elektroakustické skladby či souboru skladeb veřejně provozovaných či distribuovaných, nebo realizaci závažného obecně zvukového, např. multimediálního projektu. Podle zvoleného zaměření pak platí pro vzájemné postavení složky umělecké a teoretické nebo pro nároky na disertační práci čistě teoretickou podobná kritéria, jako je tomu v případě ostatních oborů uměleckých či vědeckých. Oborová rada pro obor *Zvuková tvorba* úzce spolupracuje s FAMU a s Fakultou elektrotechnickou ČVUT v Praze.

V uměleckých oborech doktorského studijního programu *Taneční umění* – tj. v oborech *Choreografie a teorie choreografie, Nonverbální a komediální divadlo a teorie divadla* se ustálila vyvážená kombinace a spojení složky teoretické a praktické. Úspěšní absolventi těchto oborů vykazují spojení uměleckých tvůrčích schopností s hlubokým poučením o oboru a jeho teoretických aspektech, disponují teoretickou erudicí a schopností analyzovat, reflektovat a formulovat specifické otázky umělecké tvorby.

Z hlediska vzájemné vyváženosti obou složek platí pro obor *Taneční věda* totéž, co bylo konstatováno v souvislosti s oborem *Hudební teorie*. Absolventi oboru *Taneční věda* disponují znalostmi a dovednostmi badatele v oboru choreografie s možným uplatněním ve sféře výzkumu, manažerské a organizační činnosti, pedagogické činnosti. Zatímco muzikologicky orientovaný obor *Hudební teorie* má svůj protějšek v univerzitním oboru *Hudební věda*, u oboru *Taneční věda* tomu tak není: obor je rozvíjen výhradně na půdě AMU jako vysoké umělecké školy. Oborová rada pro obory doktorského studijního programu *Taneční umění* spolupracuje s odborníky z praxe, s pracovníky Etnologického ústavu Akademie věd ČR, i s pedagogy Hudební a taneční fakulty VŠMU v Bratislavě.

Vzhledem ke krátké době od akreditace oboru *Hudební produkce* a s ohledem na fakt, že obor dosud nemá absolventa, účelová pracovní skupina tento obor nehodnotila.

Uchazeči o doktorské studium ve studijních programech na HAMU přicházejí jak z řad absolventů vlastních magisterských programů, tak i z jiných škol. Přijímací řízení v uměleckých oborech je v každém roce vypisováno pro určité specializace podle návrhů kateder a probíhá na základě hodnocení kvality projektů předložených uchazeči. Uchazeči též představí své dosavadní aktivity a tvůrčí výsledky, v interpretačním oboru předvedou rovněž umělecký výkon. Mají možnost navrhnout si školitele, oborové rady vycházejí z jejich návrhů a podle kapacitních možností se snaží vyjít jim vstříc. Témata projektů doktorských disertací nejsou nijak předem určována, vychází se z návrhů uchazečů. Oborové rady nepreferují žádnou oblast (slohovou, žánrovou apod.), uchazeči mají zcela volný prostor pro volbu tématu. V oboru *Skladba a teorie skladby* tomu tak je v rámci obecně vymezeného

tematického okruhu problematiky moderní instrumentace. Oborová rada sleduje cíl týmového řešení této aktuální oblasti kompozičního umění. Do týmu, pracujícího na tomto úkolu v rámci projektu Výzkumného centra, jsou zapojeni všichni doktorandi oboru.

Doktorandi HAMU se mohou podílet na výuce. Rozsah jejich příp. pedagogických povinností je individuální, závislý na povaze oboru a přednášeného tématu, vždy však v takové míře, aby nenarušoval jejich studijní povinnosti. V průběhu studia se všichni doktorandi oboru *Interpretace a teorie interpretace* společně se svými školiteli střídají ve vedení přednášky *Poetika interpretačního výkonu*, určené všem studentům magisterského studia interpretačních oborů, kde mají v rámci přednášky a následné diskuse možnost prezentovat problematiku tématu svého výzkumu.

Studenti doktorského studijního programu k průběžné publikaci využívají možností časopisů *Hudební věda* (recenzovaný), *Hudební rozhledy*, *Taneční aktuality*, sborníku *Živá hudba*. Doktorandi oboru *Skladba a teorie skladby a zvuková tvorba* realizují knižní publikace v rámci Výzkumného centra a Centra základního výzkumu.

Závěry a doporučení

Všechny doktorské studijní programy, uskutečňované na AMU v Praze, naplňují vizi, nastavenou při akreditaci (popř. prodloužení platnosti akreditace) v roce 2002 a následně v souladu s možnostmi, které vysokým uměleckým školám otevřel zákon o vysokých školách, a to zaměření doktorského studijního programu na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění. Na jednotlivých fakultách AMU v Praze se tak děje diferencovaně a s plným respektováním specifik jednotlivých programů a oborů. Pokud jde o specifika, lze konstatovat, že konečné výstupy v podobě disertačních prací souvisle naplňují prostor mezi dvěma póly: prvním pól představuje typ práce rovnovážně složené z uměleckého díla a uměnovědné složky, druhý pól typ práce převážně uměnovědné, avšak úzce propojené s vlastní uměleckou praxí doktoranda, její analýzou a reflexí. Rysem, společným všem fakultám a oborům, je jednoznačný požadavek vazby mezi uměleckou praxí a její teoretickou reflexí. Vzhledem ke všem faktům uvedeným výše v hodnotící zprávě, s ohledem na kvalitní složení pedagogického sboru vesměs z významných osobností jednotlivých oborů, konstatujeme obecně vysokou úroveň doktorských studijních programů uskutečňovaných na všech třech fakultách AMU v Praze. Všechny hodnocené obory jsou zabezpečeny dostatečným počtem profesorů a docentů. Paralelní hodnocení doktorských studijních programů na AMU v Praze a JAMU v Brně zaznamenalo i četné formy vzájemné kooperace mezi příbuznými obory na obou školách a pozitivní přínos této kooperace, zároveň i určité rozdíly, dané u každé z obou škol místní tradicí a svědčící o samostatném a originálním přístupu, zároveň však nabízející i četné možnosti vzájemné inspirace a obohacení. Předložené disertační práce a přehled témat realizovaných a obhájených doktorských disertací též svědčí o smysluplnosti koncepce i realizace hodnoceného doktorského studia. Ze studentů účastnících se rozprav v rámci hodnocení na všech fakultách zřetelně vyzařovala silná vnitřní osobní motivace jako hlavní argument pro volbu a studium oboru doktorského studia. Převážná většina doktorandů studium úspěšně absolvuje. Příčinou případného nedokončení studia bývá buď skutečnost, že převáží potřeba plného nasazení v umělecké praxi, nebo popř. osobní či zdravotní důvody. Vedení jednotlivých fakult vnímají silné i slabé stránky konkrétního naplňování této koncepce a jsou schopna hledat řešení problémů.

Doporučení pro vedení AMU v Praze a jednotlivých fakult

1. Podporovat studenty všech doktorských oborů v jejich publikačních aktivitách a motivovat je k soustavné průběžné publikační činnosti na stránkách odborných periodik, která jsou k dispozici. V této souvislosti též usilovat o transformaci některých stávajících využívaných nerecenzovaných periodik a pravidelně vydávaných sborníků v recenzované časopisy.
2. Motivovat zejména mladší pedagogy k podávání návrhů k zahájení habilitačního řízení, a zajišťovat tak do budoucna podmínky pro perspektivní a kontinuální kvalifikační rozvoj pedagogického sboru.
3. V případě identických (popř. příbuzných) oborů na AMU v Praze a JAMU v Brně iniciovat vzájemné diskuse oborových rad obou vysokých škol s cílem oboustranné výměny pozitivních i negativních zkušeností při hledání optimální podoby vzájemné vazby mezi uměleckou a teoretickou složkou studia jimi spravovaných oborů. Pokud působí více oborových rad na fakultě, usilovat o prohloubení vzájemné koordinace jejich činnosti.
4. Hledat prostředky pro možnost většího zastoupení odborníků mimo vysokou školu, pokud si to vyžaduje konkrétní záměr (otázka, reflektovaná zejména na DAMU, nicméně obecně aktuální)
5. Usilovat o rozšíření možností publikace disertačních prací, o systematičtější metodiku publikací disertací, skloubit tento záměr s ediční politikou a koncepcí Nakladatelství AMU v Praze.